

COWI A/S
Att. Maria Ljungbo Jensen
Visionsvej 53
9000 Aalborg

Kystdirektoratet
J.nr. 22/03027-3
Ref. Hanne Rungø Hilligsøe
10-06-2022

Afslag på anmodning om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 20fb Brundby By, Tranebjerg – Ballen, Samsø Kommune

I har den 10. januar 2022 på vegne af ejer Jens Jakob Vohnsen, Rønnehave, Nørreskiftevej 27, 8305 Samsø anmodet Kystdirektoratet om at tage stilling til om strandbeskyttelseslinjen kan ophæves i forbindelse med fremtidig lokalplanlægning af en del af matr. nr. 20fb Brundby By, Tranebjerg i Ballen på Samsø.

Det er oplyst, at ansøgningen er fremsendt efter aftale med Samsø Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet meddeler hermed afslag på anmodningen om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen (naturbeskyttelseslovens¹ § 15) på del af matr. nr. 20fb Brundby By, Tranebjerg. Afgørelsen er truffet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 69, stk. 1 og stk. 4.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Klage og søgsmål

Afgørelsen kan ikke påklages, jf. § 78, stk. 4, i naturbeskyttelsesloven.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Redegørelse for sagen

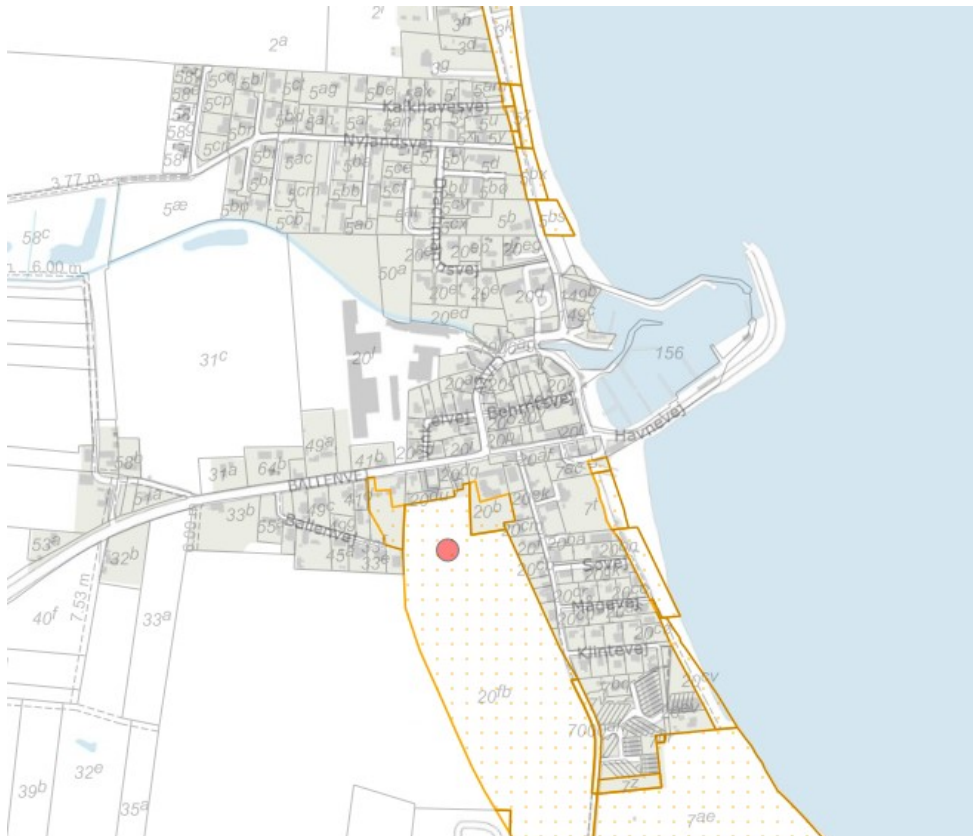
Arealet, hvor strandbeskyttelseslinjen ønskes ophævet, er beliggende i den sydlige og centrale del af Ballen. Området anvendes i dag til landbrugsdrift og indgår i et større dyrket areal.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 - Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse

Området er udlagt til byzone, bortset fra den forventede, fremtidige vejbetjening af lokalplanområdet, der ligger i landzone. Den del af arealet, der ligger inden for byzonen, er omfattet af lokalplan nr. 75 fra 2012. Lokalplanen er en tema- eller emnelokalplan, der udelukkende skal sikre, at ny bebyggelse i de af planen omfattede områder udføres som lavenergibyggeri.

Arealets placering i forhold til strandbeskyttelseslinjen ses i figur 1.

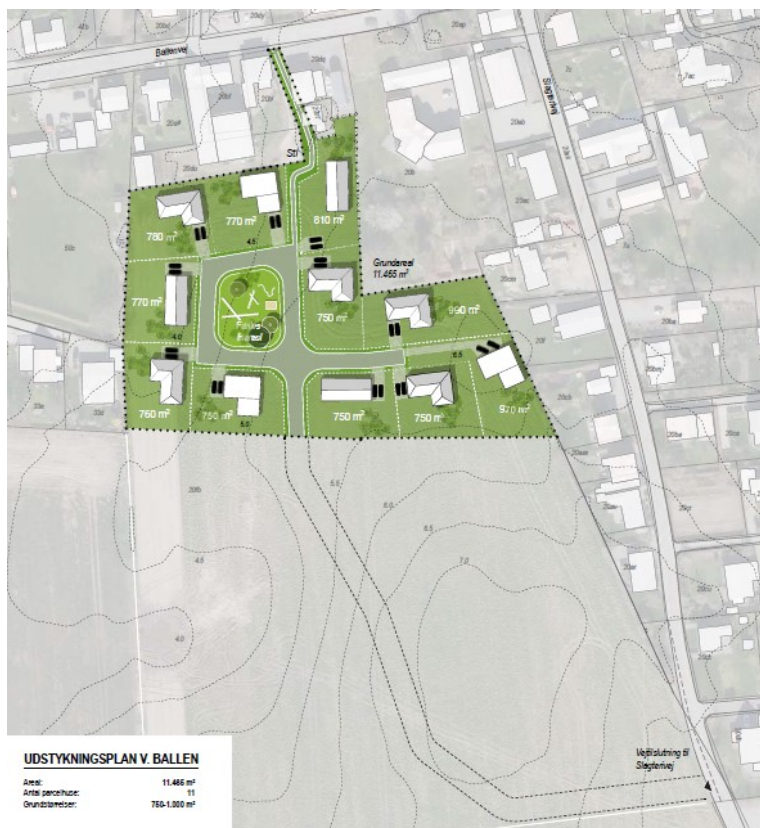
Figur 1. Kortudsnit viser Ballen. Den orange signatur viser strandbeskyttede arealer (umatrikulerede arealer øst for de strandbeskyttede arealer er dog også omfattet af strandbeskyttelseslinjen). Den røde prik markerer arealet, som sagen vedrører. Se nærmere afgrænsning af området i figur 2.

Hensigten med anmodningen om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen er at få mulighed for at etablere et nyt boligområde med 11 énfamiliehuse (samt ny vejadgang) med fokus på indpasning i det eksisterende bymiljø i Ballen. Dette vil ifølge ansøgningen understøtte den positive byudvikling, som Ballen allerede oplever i dag, og tiltrække nye borgere til Samsø.

Forslag til afgrænsning af området ses på figur 2. Området er på ca. 11.500 m², eksklusivt areal til forventet vejbetjening, som ligeledes ønskes at indgå i lokalplanområdet. Udstykningsplanen viser en disponering med 11 grunde for énfamiliehuse, der omkranser et fælles friareal for bebyggelsen, f.eks. indrettet med legeplads, se figur 3.

Figur 2. Kortudsnit fra ansøgningen: ”Luftfoto med markering af forslag til afgrænsning af lokalplanområdet (hvid, stiplet afgrænsning) og forventet fremtidig vejbetjening vist med principiel placering, som ligeledes ønskes at indgå i lokalplanområdet (orange pil)”.

Figur 3. Udstykningsplan fra ansøgningen.

Fastlæggelse af strandbeskyttelseslinjen i området

En ca. 2 km lang kyststrækning ved Ballen og Ballen Strand var ikke omfattet af den oprindelige 100 meter strandbyggelinje, som blev indført i 1937 med naturfredningsloven.

I 1994 blev det med Kystloven² besluttet, at strandbeskyttelseslinjen skulle udvides fra de normalt 100 meter til 300 meter som udgangspunkt. I den forbindelse blev de grønne kystkiler på strækningen og grønne arealer bag den eksisterende bebyggelse i området omfattet af strandbeskyttelseslinjen.

I daværende Aarhus Amt trådte den udvidede strandbeskyttelseslinje i kraft den 2. september 2002, og matr. nr. 20fb Brundby By, Tranebjerg blev dermed delvist omfattet af strandbeskyttelseslinjen som det fremgår af figur 1.

Begrundelse for afgørelsen

Der er ansøgt om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen på et ubebygget areal, der i dag er dyrket landbrugsjord. Arealet ønskes udstykket og lokalplanlagt til 11 boliger og en ny adgangsvej.

Administrativ praksis for ophævelse af strandbeskyttelseslinjen er beskrevet i bilag 1. Det fremgår heraf, at strandbeskyttelseslinjen meget sjældent ophæves og navnlig ikke på ubebyggede arealer.

Kystdirektoratet finder ikke, at der er grundlag for at ophæve strandbeskyttelseslinjen af hensyn til det konkrete projekt. Det er Kystdirektoratets vurdering, at der er væsentlige landskabelige hensyn, der skal varetages, og da formålet med ansøgningen åbenlyst er at bebygge arealet, finder Kystdirektoratet ikke, at lokalplanen tilgodeser naturbeskyttelseslovens formål. Det er desuden indgået i afgørelsen, at en ophævelse af strandbeskyttelseslinjen i den konkrete sag vil kunne medføre en uønsket præcedensvirkning i andre lignende sager.

Kystdirektoratet finder samlet set ikke, at der er tale om et særligt tilfælde, der kan føre til en fravigelse af den yderst restriktive praksis for ophævelse af strandbeskyttelseslinjen.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke et Natura 2000-område væsentligt, eller foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

---

² LOV nr. 439 af 1. juni 1994 - Lov om ændring af lov om planlægning og lov om naturbeskyttelse (Beskyttelse af kystområderne)

Med venlig hilsen

H.R. Hilligsøe

Hanne Rungø Hilligsøe

+45 20 85 56 17

hrh@kyst.dk

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttelseslinjer fremgår af lovens § 8 (klitfredning), § 15 (strandbeskyttelseslinjen), § 16 (sø- og åbeskyttelseslinjen), § 17 (skovbyggelinjen), § 18 (fortidsmindebeskyttelseslinjen) og § 19 (kirkebyggelinjen).

Ophævelse af beskyttelseslinjer, herunder strandbeskyttelseslinjen

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttelseslinjer indebærer en række forbud mod tilstandsændringer. Fravigelse af de pågældende forbud skal som hovedregel ske ved konkret dispensation efter lovens §§ 65 og 65b.

Miljø- og fødevarerministeren kan dog ifølge naturbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, 1. pkt. bestemme, at reglerne i §§ 8 og 15-18 ikke skal gælde for nærmere angivne områder. Det kan i den forbindelse bestemmes, at en ophævelse eller ændring af en beskyttelseslinje kun gælder for en nærmere beskrevet lokalplan, jf. § 69, stk. 4. Ved administrationen af § 69 sker der en "graduering" af ophævelse af de enkelte beskyttelseslinjer, idet strandbeskyttelseslinjen, klitfredningslinjen og fortidsmindebeskyttelseslinjen indebærer væsentlig stærkere forbud end f.eks. skovbyggelinjen.

En beskyttelseslinje vil ikke blive ophævet, hvis det skønnes at være problematisk i forhold til landskabelige og naturbeskyttelsesmæssige interesser. I sådanne tilfælde bør afgørelsen træffes ved konkret dispensation med klagemulighed til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Ophævelse af strandbeskyttelseslinjen efter lovens § 69, stk. 4 kan kun forventes, når der foreligger ganske særlige forhold, og det er yderst sjældent, at strandbeskyttelseslinjen ophæves. Det er sket i forbindelse med kommunalbestyrelsens vedtagelse af en lokalplan og i almindelighed kun for allerede bebyggede områder i beskyttelseszonen, når lokalplanen tilgodeså naturbeskyttelseslovens formål i tilfredsstillende omfang. I det åbne land er strandbeskyttelsen så godt som aldrig blevet ophævet. En lokalplan, der omfatter arealer i beskyttelseszonen, vil kun rent undtagelsesvis kunne medføre en ophævelse af beskyttelsen, også selv om arealerne ifølge lokalplanen skal friholdes for bebyggelse.

Det er efter § 69, stk. 1 muligt at foretage en generel reduktion eller ophævelse af en beskyttelseslinje uden, at det sker i forbindelse med lokalplanlægning. Det kan f.eks. være tilfældet i udbyggede områder, hvor linjerne fastlægges i et nyt reduceret forløb tilpasset eksisterende bebyggelse. Dette er imidlertid ikke gældende for strandbeskyttelseslinjen, da denne beskyttelseslinje efter Strandbeskyttelseskommissionens gennemgang er konkret fastlagt i forhold til eksisterende bebyggelse.

Revision af strandbeskyttelseslinjen

Ministeren har mulighed for at revidere strandbeskyttelseslinjens forløb, hvis der er sket en væsentlig tilbagerykning eller tilvækst af kysten, jf. lovens § 69a, stk. 2, eller hvis der er sket fejl ved fastlæggelsen af strandbeskyttelseslinjen, jf. § 69a, stk. 6.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der træffes afgørelse om hel eller delvis ophævelse af strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan ansøgningen ikke imødekommes.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Ansøgninger om hel eller delvis ophævelse af strandbeskyttelseslinjen kan ikke imødekommes, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

---

³ BEK nr. 2091 af 12. november 2021 - Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (Habitatbekendtgørelsen)